

32003L0089

L 308/15

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE

25.11.2003

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2003/89/ES
ze dne 10. listopadu 2003,
kteřou se mění směrnice 2000/13/ES, pokud jde o uvádění složek přítomných v potravinách
(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této Smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

jednající v souladu s postupem podle článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Za účelem dosažení vysoké úrovně ochrany zdraví spotřebitelů a zaručení práva spotřebitelů na informace je třeba zajistit, aby byli spotřebitelé vhodně informováni o potravinách, kromě jiného uvedením všech složek na etiketě.
- (2) Podle článku 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy ⁽⁴⁾ nemusí být některé látky uvedeny v seznamu složek.
- (3) Pokud jsou některé složky nebo jiné látky používány při výrobě potravin a jsou v nich nadále přítomny, vyvolávají u spotřebitelů alergie nebo nesnášenlivost a některé tyto alergie nebo nesnášenlivost představují nebezpečí pro zdraví dotyčných osob.
- (4) Vědecký výbor pro potraviny zřízený podle článku 1 rozhodnutí Komise 97/579/ES ⁽⁵⁾ konstatoval, že výskyt

alergií na potraviny dosáhl takové míry, že tyto alergie ovlivňují život mnoha lidí a vyvolávají u nich onemocnění, z nichž některá jsou lehká, jiná však mohou být potenciálně smrtelná.

- (5) Uvedený výbor uznal, že mezi nejběžnější potravinové alergeny patří kravské mléko, ovoce, luštěniny (zejména jádra podzemnice olejné a sójové boby), vejce, koryši, ořechy, ryby, zelenina (celer a jiné rostliny čeledi *Umbelliferae* (okoličnaté)), pšenice a jiné obiloviny.
- (6) Nejběžnější potravinové alergeny se nacházejí v celé řadě zpracovaných potravin.
- (7) Uvedený výbor také konstatoval, že se rovněž mohou vyskytnout nežádoucí reakce na potravinářské přídatné látky a že je často obtížné se těmto látkám vyhnout, neboť ne vždy jsou všechny uváděny na etiketě.
- (8) Je nezbytné stanovit, aby přídatné látky, pomocné látky při zpracování a jiné látky s alergenním účinkem, uvedené v čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/13/ES, podléhaly předpisům o označování, aby tak spotřebitelé trpící alergií na potraviny byli v tomto ohledu náležitě informováni.
- (9) Přestože označování, které je určeno spotřebitelům obecně, nelze považovat za jediný zdroj informací, který by nahradil úlohu náležející lékařské profesi, je nicméně účelné v nejvyšší možné míře napomoci spotřebitelům trpícím alergiemi nebo nesnášenlivostí tím, že jim budou poskytovány podrobnější informace o složení potravin.
- (10) Seznam alergenních látek by měl zahrnovat ty potraviny, složky a jiné látky, u nichž bylo zjištěno, že vyvolávají přecitlivělost.
- (11) Ve snaze poskytnout všem spotřebitelům lepší informace a chránit zdraví některých spotřebitelů je třeba stanovit, aby v seznamu složek byly povinně uváděny všechny složky a ostatní látky přítomné v potravině. V případě alkoholických nápojů je nutné stanovit, aby na etiketě byly povinně uváděny všechny složky s alergenním účinkem, které jsou v dotyčném nápoji přítomny.
- (12) S ohledem na technická omezení při výrobě potravin je nezbytné povolit větší flexibilitu, pokud jde o uvádění složek jiných látek použitých ve velmi malých množstvích.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 332 E, 27.11.2001, s. 257 a Úř. věst. C 331 E, 31.12.2002, s. 188.

⁽²⁾ Úř. věst. C 80, 3.4.2002, s. 35.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 11. června 2002 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 20. února 2003 (Úř. věst. C 102 E, 29.4.2003, s. 16) a postoj Evropského parlamentu ze dne 2. července 2003 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 22. září 2003.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29. Směrnice ve znění směrnice Komise 2001/101/ES (Úř. věst. L 310, 28.11.2001, s. 19).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 237, 28.8.1997, s. 18. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2000/443/ES (Úř. věst. L 179, 18.7.2000, s. 13).

(13) S cílem držet krok s vývojem vědeckých poznatků a s pokrokem, pokud jde o technologické prostředky odstraňování alergenů složek a jiných látek, a ve snaze chránit spotřebitele před novými potravinovými alergeny a zabránit zbytečným požadavkům na označování je důležité, aby bylo možné seznam složek rychle revidovat a v případě nutnosti do něj některé složky nebo látky zařadit nebo je z něj vyškrtnout. Revize musí být založena na vědeckých kritériích stanovených Evropským úřadem pro bezpečnost potravin zřízeným nařízením (ES) č. 178/2002⁽¹⁾ a měla by mít formu prováděcích opatření technického charakteru, jejichž přijetí by mělo být pro zjednodušení a urychlení tohoto postupu svěřeno Komisi. Komise by dále měla podle potřeby vypracovat technické pokyny pro interpretaci přílohy IIIa.

(14) Směrnicí 2000/13/ES je proto třeba odpovídajícím způsobem změnit,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2000/13/ES se mění takto:

1. článek 6 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Seznam složek se uvádí podle tohoto článku a podle příloh I, II, III a IIIa.“;

b) vkládá se nový odstavec, který zní:

„3a. Aniž jsou dotčena pravidla pro označování, která mají být stanovena podle odstavce 3, uvede se na etiketě každá složka ve smyslu odst. 4 písm. a), která je uvedena v příloze IIIa, pokud je obsažena v nápojích uvedených v odstavci 3. Tento údaj se musí skládat ze slova ‚obsahuje‘, po němž následuje název dotyčné složky/dotyčných složek. Tento údaj však není nezbytný, je-li složka již uvedena pod svým specifickým názvem v seznamu složek nebo je-li uvedena v názvu, pod kterým se nápoj prodává.“

V případě potřeby je možné přijmout pravidla pro způsob uvádění údaje podle prvního pododstavce těmito postupy:

a) pokud jde o výrobky uvedené v čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1493/99 ze dne 17. května 1999 o společné organizaci trhu s vínem^(*), postupem podle článku 75 uvedeného nařízení;

b) pokud jde o výrobky uvedené v čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 1601/91 ze dne 10. června 1991, kterým se stanoví obecná pravidla pro definici, označování a obchodní úpravu aromatizovaných vín, aromatizovaných vinných nápojů a aromatizovaných vinných koktejlů^(**), postupem podle článku 13 uvedeného nařízení;

c) pokud jde o výrobky podle čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 ze dne 29. května 1989, kterým se stanoví obecná pravidla pro definici, označování a obchodní úpravu lihovin^(***), postupem podle článku 14 uvedeného nařízení;

d) pokud jde o jiné výrobky, postupem podle čl. 20 odst. 2 této směrnice.

(^{*}) Úř. věst. L 179, 14.7.1999, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 1795/2003 (Úř. věst. L 262, 14.10.2003, s. 13).

(^{**}) Úř. věst. L 149, 14.6.1991, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2061/96 (Úř. věst. L 277, 30.10.1996, s. 1).

(^{***}) Úř. věst. L 160, 12.6.1989, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 3378/94 (Úř. věst. L 366, 31.12.1994, s. 1).“

c) v odst. 4 písm. c) se doplňuje nový bod, který zní:

„iv) látky, které nejsou přídatnými látkami, avšak jsou používány stejným způsobem a za stejným účelem jako pomocné látky při zpracování a jsou nadále přítomny v konečném výrobku, třebaže ve změněné formě.“;

d) v odstavci 5 se druhý pododstavec mění takto:

i) čtvrtá odrážka se nahrazuje tímto:

„— v případě směsí ovoce, zeleniny nebo hub použitých jako složky potravin, ve kterých výrazně nepřevládá hmotnostní podíl žádné ze složek směsi a podíly složek se mohou měnit, smějí být tyto složky uvedeny v seznamu složek společně pod označením ‚ovoce‘, ‚zelenina‘ nebo ‚houby‘ s dovětkem ‚v různém poměru‘, po němž bezprostředně následuje seznam přítomného ovoce, zeleniny nebo hub; v takovém případě se směs uvede v seznamu složek v souladu s prvním pododstavcem v pořadí podle celkové hmotnosti přítomného ovoce, zeleniny nebo hub,“;

ii) doplňují se nové odrážky, které znějí:

„— složky tvořící méně než 2 % konečného výrobku mohou být uvedeny v různém pořadí za ostatními složkami;“

(¹) Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 1642/2003 (Úř. věst. L 245, 29.9.2003, s. 4)

— složky, které jsou podobné nebo vzájemně zastupitelné a mohou být použity při výrobě nebo přípravě potravin, aniž by se změnilo její složení, povaha nebo její vnímaná hodnota, a které tvoří méně než 2 % konečného výrobku, mohou být označeny v seznamu složek výrazem „obsahuje nebo“; pokud alespoň jedna z nejvýše dvou složek je přítomna v konečném výrobku. Toto ustanovení se nepoužije pro přídatné látky nebo pro složky uvedené v příloze IIIa.“;

e) v odstavci 8 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Výčet uvedený v prvním pododstavci není povinný:

a) pokud je složení směsné složky stanoveno v platných právních předpisech Společenství a pokud směsná složka tvoří méně než 2 % konečného výrobku; toto ustanovení se však nepoužije pro přídatné látky, aniž je dotčen odst. 4 písm. c);

b) u směsných složek sestávajících ze směsi koření nebo bylin, pokud směsná složka tvoří méně než 2 % konečného výrobku, s výjimkou přídatných látek, aniž je dotčen odst. 4 písm. c),

c) pokud je směsná složka potravinou, u níž právní předpisy Společenství nepožadují uvedení seznamu složek.“;

f) doplňují se nové odstavce, které znějí:

„10. Bez ohledu na odstavec 2, odst. 6 druhý pododstavec a odst. 8 druhý pododstavec se jakákoli složka, která byla použita při výrobě potravin, je v konečném výrobku nadále přítomna, třebaže ve změněné formě, a je uvedena v příloze IIIa nebo pochází ze složky uvedené v příloze IIIa, uvede na etiketě jasným odkazem na název této složky.

Údaj uvedený v prvním pododstavci není nezbytný, pokud název, pod kterým je potravina prodávána, jasně odkazuje na dotyčnou složku.

Odchylně od odst. 4 písm. c) body ii), iii) a iv) se jakákoli látka, která byla použita při výrobě potravin, která je v konečném výrobku nadále přítomna, třebaže ve změněné formě, a pochází ze složek uvedených v příloze IIIa, považuje za složku a uvede se na etiketě jasným odkazem na název složky, ze které pochází.

11. Seznam v příloze IIIa musí být systematicky přezkoumáván a podle potřeby aktualizován na základě nejnovějších vědeckých poznatků. První přezkoumání musí být provedeno nejpozději do 25. listopadu 2005.

Aktualizace může také spočívat v tom, že z přílohy IIIa budou vyňaty složky, u nichž bylo vědecky prokázáno, že nemohou vyvolávat nežádoucí reakce. Za tímto účelem je možné Komisi do 25. srpna 2004 oznamovat probíhající studie, jejichž účelem je zjistit, zda složky nebo látky pocházející ze složek uvedených v příloze IIIa mohou za určitých podmínek vyvolávat nežádoucí reakce. Nejpozději do 25. listopadu 2004 přijme Komise po konzultaci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin seznam těch složek nebo látek, které budou následně, po předložení konečných výsledků oznámených studií nebo nejpozději do 25. listopadu 2007, vyňaty z přílohy IIIa.

Aniž jsou dotčena ustanovení druhého pododstavce, může být příloha IIIa změněna postupem podle čl. 20 odst. 2 po obdržení stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin vydaného na základě článku 29 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (*).

V případě potřeby lze postupem podle čl. 20 odst. 2 vydány technické pokyny pro interpretaci seznamu uvedeného v příloze IIIa.

(*) Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 1642/2003 (Úř. věst. L 245, 29.9.2003, s. 4).“;

2. v čl. 19 druhém pododstavci se slova „Stálého výboru pro potraviny zřízeného rozhodnutím Rady 69/414/EHS (1)“ nahrazují slovy „Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat zřízeného nařízením (ES) č. 178/2002“;

3. poznámka pod čarou „Úř. věst. L 291, 29.11.1969, s. 9.“ se zrušuje;

4. v čl. 20 odst. 1 se slova „Stálý výbor pro potraviny“ nahrazují slovy „Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat“;

5. v příloze I se zrušují pojmenování „kandované ovoce“ a „zelečina“ a jejich odpovídající definice;

6. vkládá se příloha IIIa, jejíž znění je uvedeno v příloze této směrnice.

Článek 2

1. Do 25. listopadu 2004 uvedou členské státy v účinnost právní a správní předpisy nezbytné k tomu, aby:

— od 25. listopadu 2004 umožnily prodej výrobků, které jsou v souladu s touto směrnicí,

— od 25. listopadu 2005 zakázaly prodej výrobků, které nejsou v souladu s touto směrnicí; výrobky, které nejsou v souladu s touto směrnicí, avšak byly uvedeny na trh nebo označeny před tímto datem, mohou být prodávány do vyprodání zásob.

Neprodleně o nich informují Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 10. listopadu 2003.

Za Evropský parlament

předseda

P. COX

Za Radu

předseda

A. MARZANO

PŘÍLOHA

„PŘÍLOHA IIIa

Složky uvedené v čl. 6 odst. 3a, odst. 10 a odst. 11

Obiloviny obsahující lepek (tj. pšenice, žito, ječmen, oves, pšenice špalda, kamut nebo jejich hybridní odrůdy) a výrobky z nich

Korýši a výrobky z nich

Vejece a výrobky z nich

Ryby a výrobky z nich

Jádra podzemnice olejné a výrobky z nich

Sójové boby a výrobky z nich

Mléko a výrobky z něj (včetně laktosy)

Skořápkové plody, tj. mandle (*Amygdalus communis* L.), lískové ořechy (*Corylus avellana*), vlašské ořechy (*Juglans regia*), kešu ořechy (*Anacardium occidentale*), pekanové ořechy (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), para ořechy (*Bertholletia excelsa*), pistácie (*Pistacia vera*), makadamie a též ořechy Queensland (*Macadamia ternifolia*) a výrobky z nich

Celer a výrobky z něj

Hořčice a výrobky z ní

Sezamová semena a výrobky z nich

Oxid siřičitý a siřičitany v koncentracích vyšších než 10 mg/kg nebo 10 mg/l, vyjádřeno jako SO₂.“
